

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 216 [966] • Вівторок, 15 листопада 1994 року • Ціна договірна

ПРИСТРАСТЯМИ СПРАВІ НЕ ЗАРАДИШ...

Запитання, хто визначає долю Криму, ось уже не один рік залишається без відповіді. А й справді, хто? Населення, що проживає на півострові, чи окремі народні депутати автономії?

У всіх офіційних документах і повідомленнях засобів масової інформації здебільшого наводять висловлювання й позицію Голови Верховної Ради Криму С.Цекова або фракції «Росія» і новоствореної фракції «Росія — Єдність». Начебто саме вони й мають визначити долю всього народу півострова. Шоправда, за голос народу декотрі видають висловлювання і гасла групи людей, що постійно збираються біля будинку Верховної Ради Криму. Саме вони з усіх сил і намагаються довести, що висловлюють настрої і прагнення всього населення Криму.

А отім, варто нагадати, що Крим — складова частина України. І про те, як розвиватися там подія, бути йому з Україною чи з Росією, вирішувати не лише окремим депутатам ВР, а й тим громадянам, що збираються біля будинку Верховної Ради Криму.

Майбутнє Криму — це воля й бажання всього народу України. І воно має визначатися лише демократичним шляхом. Тому й небайдужі до того, що діється в Криму, багато читачів газети «і з самого Криму, так і з інших міст України, навіть Москви. Цілки ставовища в Криму, думки щодо нього авторів кількох листів читайте на 2-й сторінці.

А тим часом

Остаточне рішення за «кримськю проблемою» для винесення на сесію парламенту готує Комісія Верховної Ради України з питань правової політики й судово-правової реформи.

Про це кореспондентів «Інтерфаксу-Україна» повідомив у суботу голова комісії Володимир Стретович.

За його словами, після переговорів з членами президії Верховної Ради Криму він провів у п'ятницю консультації з цього питання з Президентом України Леонідом Кучмою.

Парламент планує розглянути від виконання своєї постанови про політико-правову ситуацію в Криму на цьому тижні.

ДІЛОВА РОЗМОВА

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз як президент Парламентської Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва прийняв генерального секретаря цієї організації Фаїка Кайтанджі та його заступника Джордже Петріку.

Фаїк Кайтанджі проінформував Олександра Мороза про роботу секретаріату і ключових комісій ПАЧЕС, підготовку до засідання бюро цієї організації, що відбудеться 15 листопада в Києві, а також асамблеї ПАЧЕС в Тірані.

Було обговорено ряд пропозицій Олександра Мороза стосовно підвищення ефективності діяльності Парламентської Асамблеї Чорноморського Економічного Співробітництва.

МАЄМО ДЕБАТИ ПРО НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ

Учора до Києва прибув Голова військового комітету НАТО фельдмаршал Річард Вінсент. Гостя прийняв Президент України Леонід Кучма. Відбулися також переговори Р.Вінсента з начальником генерального штабу Збройних Сил нашої держави Анатолієм Лопатуєм. Програма візиту передбачає зустріч у Верховній Раді та Міністерстві закордонних справ України.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

В Комісії з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку відбулася зустріч з делегацією департаменту енергетики США на чолі з заступником міністра енергетики США Уільямом Уайтом. Відбувся обмін думками щодо перспектив співробітництва енергетиків України і Сполучених Штатів Америки при вирішенні питань, пов'язаних з розробкою законодавчої бази для паливно-енергетичного комплексу, прискорення впровадження енергозберігаючих технологій.

***

11 листопада Комісія з питань економічної політики та управління народним господарством розглянула проект Закону про внесення змін і доповнень до законодавчих актів з питань приватизації.

Прийнято рішення про створення робочої групи для доопрацювання зазначеного проекту відповідно до положень пункту 3 Постанови Верховної Ради України від 29 липня 1994 року «Про вдосконалення механізму приватизації в Україні і посилення контролю за її проведенням» та з урахуванням пропозицій народних депутатів.

Робоча група Комісії працює також над проектами змін і доповнень до антимонопольного законодавства.

ФОРУМ МОЛОДІ

У неділю в Києві розпочалася й сьогодні завершується Міжнародна конференція «Співробітництво Схід—Захід для молоді: від національних, регіональних і муніципальних структур до розвитку молодіжної ініціативи». Це перший такого масштабу захід, який ЄС проводить у східноєвропейській країні. Як зауважив з цього приводу голова Комітету у справах молоді Російської Федерації Анатолій Шаронов, «я по-доброму заздрю своїм колегам».

Організатори — Міністерство України у справах молоді й спорту, Український НАІ проблем молоді, Міжнародний молодіжний центр «Schlesische, 27» (Берлін), відповідала Комісія ЄС. Фінансове забезпечення — Міністерство, Фонд Сороса, Рада Європи. До Києва приїхали міністри, заступники міністрів, керівники департаментів, лідери молодіжних організацій, вчені, дипломати 34 країн світу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Сімферополь. Біля будинку Верховної Ради.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Продиктовано в номер

Необхідно переглянути всю нашу стратегію щодо армії

«Якщо ми справді вважаємо себе європейською державою, то, незважаючи на всі труднощі, армія повинна бути у нас на першому місці. Необхідно переглянути всю нашу стратегію щодо армії», — заявив під час зустрічі з коомальним складом Білоцерківського гарнізону Верховний Головнокомандуючий Збройними Силами, Президент України Леонід Кучма. 12 листопада у супроводі віце-прем'єр-міністра України, міністра оборони Валерія Шмарова він здійснив інспекційну поїздку до Білої Церкви, де ознайомився з станом бойової підготовки воїнів механізованого з'єднання, життям і побутом мотористів.

Концерт одеситів на берегах Альбьону

Лондон, Ліверпуль, Велфаст, Саутпорт, Борнмут — така географія гастрольних виступів Одеського

симфонічного оркестру в Великобританії, що розпочалися концертом у столичному культурному центрі Барбікан. Свого часу одеські музиканти половили Америку. І тепер їх гастролі в Великобританії проходять з не меншим успіхом. Майстерністю й популярністю, що швидко зростають останнім часом, оркестр завдячує своєму головному диригентові Хобарту Ерлу, якому недавно надано звання «Заслужений артист України». Окрім відомих творів світового класичного репертуару, одесити поведли до Великобританії й твори українських авторів. Особливо тепло публіка сприймає увертюру до опери «Тарас Бульба» Миколи Лисенка та Карпатський концерт для оркестру Михайла Скорика.

Швеція проголосувала за інтегровану Європу

52 відсотки шведів, які взяли участь у недільному референдумі, висловилися за вступ своєї країни до Європейського Союзу. Це опитування не матиме

обов'язкової сили, але братиметься до уваги шведським парламентом під час обговорення питання про вступ Швеції до ЄС. 13 листопада, виступаючи на мітингу, Прем'єр-міністр країни Карл Більд закликав співгромадян висловити під час референдуму підтримку курсові на європейську інтеграцію.

Країни Прибалтики створюють оборонний союз

Прийняттям 17 документів з різних питань та обранням нового керівництва у Вільнюсі завершила роботу 3-тя сесія Балтійської асамблеї, що об'єднує парламентаріїв Литви, Латвії та Естонії.

У резолюції з воєнного співробітництва балтійських держав, зокрема, говориться, що, беручи до уваги геополітичне становище регіону, а також останні заяви та зобов'язання урядів балтійських держав, асамблея радить Балтійській раді міністрів приступити до розробки договору між Литвою, Латвією та Естонією в області оборони і прискорити його підписання.

Україна — Узбекистан: поле спільної діяльності — величезне

Наші держави зацікавлені у подальшому розвитку багатостороннього взаємовигідного співробітництва. Це було ще раз підкреслено під час спільної прес-конференції президентів Леоніда Кучми та Іслама Каримова, що відбулася по підсумках візиту Президента Узбекистану в Україну.

Глави держав високо оцінили результати переговорів, у ході яких було підписано шість пакетів документів, зокрема Декларацію про основні напрями економічного співробітництва.

«Ми не знаємо один одного, не знаємо наших можливостей, бо раніше «диспетчерський пункт» був у Москві», — наголосив Президент України, говорячи про перспективи співпраці. У той час — і це відзначали глави обох держав — вже сьогодні є конкретні напрями спільної діяльності, які можуть дати реальну вигоду нашим країнам. Два таких напрями було визначено вже у ході цього візиту.

Насамперед це постачання узбецького газу в Україну в обмін на устаткування для освоєння нафтогазових родовищ, що виробляється українськими підприємствами. Як зазначив з цього приводу Президент Узбекистану, українське обладнання вже сьогодні відповідає світовим зразкам, а подеколи навіть вищої якості у порівнянні з тим, яке Узбекистан нині закуповує у Японії та інших розвинутих державах. Крім природного газу, Узбекистан вже сьогодні може збільшити поставки бавовни,

що дало б нове дихання українській текстильній та легкій промисловості.

Другим пріоритетним напрямком має стати співробітництво у галузі літакобудування, зокрема співпраця між київським АКБ ім. Антонова та Ташкентським авіаційним заводом. Така спільна робота може стати надзвичайно плідною і вигідною, бо об'єднає високі інтелектуальні потенціали київських конструкторів із сучасною виробничою базою, яку вже сьогодні створено у Ташкенті.

Взагалі — і це було не раз наголошено під час прес-конференції — Узбекистан є для України перспективним і дуже надійним партнером. Як поінформував Іслам Каримов, на сьогодні його держава не має боргів і виконала всі свої зобов'язання по всіх угодах.

Підтверджуючи цю думку, Леонід Кучма підкреслює, що нині загально відбудуватися дуже серйозна переоцінка цінно-

стей. Оскільки, за словами Президента України, у зв'язку з непередумано зовнішньоекономічною політикою «на Заході ми не прийшли, а на території колишнього СРСР ринки збути загубили». Проте, з цим погодився і глава узбецької держави, сьогодні завдання полягає не в точному відновленні старих економічних зв'язків, чимало з яких було малоефективним, а у становленні нових, таких, які б максимально мірою відповідали інтересам обох держав.

Торкаючись перспектив СНД, президенти України та Узбекистану продемонстрували близькість поглядів: вони висловилися за всебічне співробітництво у рамках цього міждержавного об'єднання, але проти створення яких-небудь наддержавних структур і відновлення СРСР у будь-якій формі.

Спільними виявилися і позиції наших держав з приводу ролі та завдань миротворчих сил у «гарячих» точках СНД.

На думку Леоніда Кучми та Іслама Каримова, такі сили не можуть являти національної основи, а можуть діяти виключно на підставі мандата ООН.

Під час прес-конференції було піднято і проблему переселення кримських татар, бо чимало сімей переселяються до Криму саме з Узбекистану. Як зазначив Леонід Кучма, між Узбекистаном та Україною немає розбіжностей та непорозумінь у цьому питанні. Взагалі, проблема вже не стоїть так гостро, як це було два роки тому. Тим більше, що наші держави домовилися тут надавати співробітничати.

Одне слово, відносини між Україною та Узбекистаном мають величезний потенціал. Головне, і на цьому особливо наголосив Президент України, щоб домовленості, яких було досягнуто у ході візиту до Києва глави Узбецької держави, не залишилися деклараціями, а реалізовувалися. Бо попередні угоди, які підписала Україна з цією державою, на жаль, так і залишилися на папері. «Україна себе так близько не поводила», — заперечив Леонід Кучма. Іслам Каримов і пообіцяв взяти під особистий контроль виконання підписаних документів.

«Україна криво зацікавлена у розвитку таких зв'язків», — наголосив Леонід Кучма. — Поле діяльності тут — величезне. Головне — втілювати це у конкретні справи».

Тимофій ПРОКОПЕНКО.

Фото Валерія СОЛОВІЙОВА.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День працівників радіо, телебачення та зв'язку

На підтримку ініціативи працівників радіо, телебачення та галузей зв'язку України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято — День працівників радіо, телебачення та зв'язку, яке відзначати щорічно 16 листопада.

Президент України
Л.КУЧМА.

м.Київ,
11 листопада 1994 року.

ФОРУМ МОЛОДІ

(Початок на 1-й стор.).

Директор берлінського молодіжного Центру і консультант Комісії ЄС Крістель Хартманн-Фріч назвала перше наукове молодіжне британське між Сходом і Заходом авантюрою в хорому розумінні цього слова, маючи на увазі, як її обидві сторони повинні опанувати концепції й проблеми одної, неоднорідності партнерів і, зрештою, слухати ідею французького Мішеля Фуко, що європейці — це, власне, узагальнені авантюри. Пані Хартманн-Фріч привітала українську сторону, яка «мужньо, обачливо, компетентно й із бажанням ризикнути» приєдналася до цієї авантюри. Це був очевидний комплімент міністерству пана Борзова, який насправді на платоформі прес-конференції сказав журналістам, що Україну вибрав мистком між Заходом і Сходом не лише тому, що в неї ідеальне геополітичне становище, а це й завдяки «активній позиції міністерства», яке готувало цю конференцію три роки.

Конференція дала широкий спектр політичної, методологічної, світоглядної і прикладної інформації.

Учасники конференції зустрілися з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. Поза рамками конференції заплановане підписання протоколу про співпрацю на 1995 рік з муніцип. Німеччиною, Польщею, рядом інших країн. Зроблено важливий крок до інтегрування України в європейське і світове співтовариство.

Людмила МИКІТЮК.

Заява Соціалістичної фракції Верховної Ради України

Соціалістична фракція Верховної Ради України глибоко стурбована діями деяких депутатів, які взяли за правило застосовувати далеко не парламентські методи під час розв'язання питань. Так, 10 листопада 1994 р. під час обговорення питання щодо тимчасового припинення та заборони діяльності Компартії України депутати Чорновіл, Войко, Мовчан, Чобіт, Завець, Зарудний, Танюк, Хмара, Пронюк та інші віддали до блокування трибуни у сесійному залі, підбурюючи натовпу біля стін будинку Верховної Ради, образи своїх опонентів з однією лише метою — зривати розгляд питання, що давно нарізало.

Того ж дня названі депутати не виявили жодного інтересу до розгляду такого важливого питання, як Закон про транспорт. Воно виходило до порядку денного. Декого з названих депутатів не було навіть у залі.

Тільки цей факт свідчить про далекосяжні наміри частини депутатів, які зарекомендували себе до патріотів, — діяти не на розбудову держави, а на її руйнування. І починають вони з Верховної Ради України.

Засуджуючи дії названих депутатів, Соціалістична фракція наголошує: взяти за правило щомісячно проводити закриті пленарні засідання, на яких розглядати суто внутрішні питання; розпочинати кожне засідання тільки з обговорення законопроектів.

У зв'язку з цим доручити Президії в тижденьний термін знайти перелік найбільш важливих законів, котрі необхідно прийняти, розробити графік їх проходження у комісіях і зовнішній галів відповідних комісій оприлюднити це для всіх депутатів.

Вирішити питання щодо постійної професійної роботи депутатів, ажити заходи впливу до тих, котрі порушують Регламент та етичні норми.

Висловлюємо недовіру до голови Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів В.П.Шейка, який за час перебування на цій посаді жодного разу не виконав своїх прямих функцій.

Засуджуючи дії названих депутатів, Соціалістична фракція наголошує: взяти за правило щомісячно проводити закриті пленарні засідання, на яких розглядати суто внутрішні питання; розпочинати кожне засідання тільки з обговорення законопроектів.

У зв'язку з цим доручити Президії в тижденьний термін знайти перелік найбільш важливих законів, котрі необхідно прийняти, розробити графік їх проходження у комісіях і зовнішній галів відповідних комісій оприлюднити це для всіх депутатів.

Вирішити питання щодо постійної професійної роботи депутатів, ажити заходи впливу до тих, котрі порушують Регламент та етичні норми.

Висловлюємо недовіру до голови Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів В.П.Шейка, який за час перебування на цій посаді жодного разу не виконав своїх прямих функцій.

3 пошти

КРИМ: ЩО Й ЧОМУ ТАМ ВІДБУВАЄТЬСЯ?

Думки й застереження читачів «Голосу України» про події на півострові

Мешков сам провокує політичні конфлікти

Очевидно, що Мешков і не думав займатися жодними економічними проблемами півострова, а своїми вчинками тільки провокує політичні конфлікти з Україною. Імовірно, що він прийшов на це місце не без допомоги спеціальних служб сусідньої нам держави. А в Росії, на жаль, економічна ситуація різко гіршає — за нестачі коштів у громадян чимало товарів замишається на прилавках. Кількість жабраків зростає щодня. Економічного дива в нас немає...

Москва.

В.ВЕПРИНЦЕВА.

У що обходиться існування держави в державі?

Мабуть, в цілому світі немає більше такого, як в Україні, щоб в окремі держави була це одна держава. Нехай спеціалісти підрахують, у що обходиться

мешканцям Криму, та і всієї України. Верховна Рада автономної республіки, її президент з адміністрацією і вся набудова — міністри, заступники, помічники тощо. Уявляєте, яка величезна буде ця сума! Всю розкладку витрат треба надрукувати в пресі, щоб люди її побачили, а потім провести референдум про відміну Республіки Крим. Народ підтримає, бо вже не може терпіти наруги над собою.

Beniamin КОЛОМІЄЦЬ.
Сімферополь.

Щоб не залишитися біля розбитого корита

Кримська проблема постанала після проголошення півострова республікою. Під проводом проросійських сил покотилася і почала наростати лавина антиукраїнського протистояння. РАК довели його до критичного стану. Щоб не переказувати добре відомі всім історії, скажу лише, що вона нагадує казку ве-

ликого російського поета, де «старуха» перетворюється в царю. А Крим одержав свого президента. Як закінчилася казка — всі знають, а як закінчилась історія Автономної Республіки Крим — побачимо. Думаю, однак — біля розбитого корита. І без власного президента. Людям врешті-решт, увірється терпець.

Ялта.

Борис ПИЛИПЕНКО.

«Кримський промінь» — для галочки?

Є на Кримському телебаченні передача «Кримський промінь», яку мають вести українською мовою. На жаль, це не так, бо й тут звучить російська. Щоправда, наприкінці передачі ведучі вибачаються, пояснюючи це тим, що «так зрозуміліше людям». Виходить, «Кримський промінь» лише для того, щоб десь поставити галочку, нібито передачі

для українців ведуть рідною мовою. Але рідного там і близько немає!

ІВБЗНОЩЕНКО.

Кримка Джанкойського району.

Немає жодної української школи

Старшому поколінню відомо, що чисельна перевага росіян в Криму утворилася штучно. 20-30 років тому туди, на місце депортованих татар та виселених звідти українців, переселили мешканців Сибіру і центральних районів Росії. Безкарність безчинства російських шовіністів щодо проукраїнських настроєних сил часто супроводжується розправою. В Криму й досі немає жодної української школи, зате шовіністичну українізацію населення. Насамперед українська газета, яка виходить коштом видавців, систематично шельмується і піддається терору.

Є.БОРИСОЧКИН.

Миколаїв.

Віктор МЕДВЕДЧУК, заслужений юрист України

Сто днів президентства: виклик системній кризі

Час — надзвичайно швидкоплинний. Ця сентенція в політиці набуває особливого значення. Адже доля політики часто залежить не тільки від ефективності виконання їхніх програм, але й від терпіння електорату, а також поведінки їхніх політичних суперників.

В 1992 році, відразу після призначення на посаду прем'єр-міністра України, Леонід Кучма з парламентської трибуни запитав депутатів і весь народ України (зрештою, і «бе самого»): «Куди ми йдемо, яке суспільство бажаво побудувати?» Тоді запитання багатьох приголомшило своєю несподіваною відвертістю. Адже здавалося, що головне вже зроблено: немає більше Радянського Союзу, Україна — самостійна, незалежна держава, за своїми масштабами, індустріальним, науковим, аграрним та інтелектуальним потенціалом має претендувати на чільні позиції в Європі. Але час іде, а таке бажаво благополуччя не настає. Мало того, сприятливі передумови не були використані, і нині Україна переживає небувалу за глибиною соціально-економічну кризу. По суті це системна криза суспільства, що загрожувє самим підвалинам незалежності.

І ось, нарешті, 11 жовтня 1994 року, в тому ж таки сесійному залі Верховної Ради Леонід Кучма, який як Президент України, зловивши промову «Шляхом радикальних економічних реформ», дав відповідь на своє запитання, яке з часом набуло ще більшої гостроти. Стало зрозуміло, що перші 100 днів президентства Леоніда Кучми стали періодом осмислення ситуації, в якій опинилася країна, причини, що призвели до неї, а також пошуку шляхів негайного поліпшення становища. Не визначившись із концептуальними основами подальшого суспільного розвитку, владі структури не мають можливості розробити і здійснювати ефективні соціально-економічні перетворення, стати на рейси справді ринкової економіки. Ось чому доповідь Президента, в якій надано об'єктивний аналіз соціально-економічної ситуації, що склалася в Україні, розкрито головні тенденції розвитку народного господарства, названо помилки та прорахунки, припущені за чотири роки незалежності, можна з повним правом назвати одним з найважливіших результатів початкового етапу діяльності. Сто днів явно не минули марно!

Першим кроком у діяльності нинішнього президента стало здійснення комплексу організаційних заходів, які б забезпечили утвердження сильної виконавчої влади та ефективних важелів державного регулювання економічних процесів. Не секрет, що боротьба за демонтаж командно-адміністративної системи, тоталітаризму призвела до приниження ролі держави в управлінні суспільними процесами. Колісний політичний керівництвом було взято курс на фактичне усунення держави від регулювання процесу еволюційної ринкової трансформації економіки. Володіння майже 80 відсотками властості, держава залу-

пила її напровиляючи. Популізм, некомпетентність, політиканство стали досить типовими явищами для верхніх ешелонів влади. «Зірки першої величини» на економічному небосхилі, які одна за одною виходили в склад уряду, виявлялися нездатними прокласти економічний курс держави в умовах гіперкризи суспільства і забезпечити пошук правильних шляхів переходу від планово-розподільчої до ринкової економіки. Вони виявлялися всього-на-всього плагиаторами окремих західних або російських теоретиків ринкової економіки. Не перебожжували себе державними справами, вони перетворилися на активних лекторів-пропагандистів власних поглядів, виголошуючи їх, ніби закланні, то з телевізійних екранів, то з газетних шпальт.

Тому закономірно, що Л.Кучма змушений був відкрити шлях до вищих ешелонів влади новим людям: тим, хто пройшов разом з ним важкий шлях виборчих баталій, або ж тим, які були авторитетними спеціалістами у своїй галузі.

Кей, звісно, позначилися і на складі уряду, який, як відомо, був сформований ще за президентських виборів. Головні міністерські посади в ньому зайняли політики, яких характеризує те, що, перебуваючи в «другому ешелоні» державного управління, вони виявили себе прихильниками сучасних, прогресивних методів розв'язання державних справ. Значально, час покаже, що одиницями Президента, а хто керував до влади нової цілісної команди є фактом. Як факт і те, що Президент, використовуючи своє законне право на команду (яка повинна вжити владу в свої руки), фактично за 100 днів розсадив своїх людей на ключові посади в державі.

Влаючи про відновлення керівності соціально-економічними процесами в країні, Л.Кучма рішуче виступив і за посилення статусу президентства, заявивши, що він готовий реально бути і главою держави, і главою виконавчої влади. З цієї метою він приступив до створення жорсткої виконавчої вертикалі. На думку Президента, така вертикаль може бути створена завдяки підпорядкуванню йому голів Рад усіх рівнів на основі делегування їм виконавчих повноважень. Таким чином вони стають єдиними представниками державної влади на місцях, а Ради перетворюються на органи місцевого самоврядування.

Рішення, безумовно, вдале, оскільки, з одного боку, нейтралізує амбіції місцевих лідерів, які були всенародно обрані, а з іншого боку, — посилює їхні позиції на випадок можливого протистояння зі своїми місцевими Радами, котрі часто вимагають безумовного підпорядкування тільки собі і задоволення тільки регіональних інтересів, всупереч інтересам загальнодержавним. «Сильні регіони — сильний центр» — ось девіз, що відображає певний компроміс,

який дає можливість створити ефективну владну вертикаль.

Та цей підхід суттєво відрізняється від запропонованого Верховною Радою законопроекту «Про місцеві Ради народних депутатів», де перевага віддається радянській формі організації влади не тільки на місцях, а й у центрі. Дехто з політиків, які постійно підштовхують Президента до протистояння з Верховною Радою, вже смакують перипетії можливого загострення відносин між ними, забуваючи, чим це може обернутися для країни.

Але хочу зазначити, що, на мій погляд, рішення Президента є єдино вірним, тому що забезпечує побудову міцної вертикалі виконавчої влади, яка, у свою чергу, може забезпечити втілення в життя економічних реформ. Іншого шляху сьогодні нема.

Хочеться вірити, що буде знайдено варіант, який зможе поєднати демократичний характер представницьких органів з управлінською ефективністю президентської виконавчої вертикалі. Основа цьому — «стороння» сильна заява Президента, Голови Верховної Ради і Прем'єр-міністра, зроблена відразу після формування всіх тіл влади, котра показала, що за наявності політичної волі можна досягти згоди в будь-якому принциповому питанні. Вона свідчить також про реальне розуміння вищим керівництвом необхідності єдності перед чимось тих пекучих проблем, що постали перед Україною. Отже, другий висновок полягає в тому, що Президент за 100 днів фактично визрів, щоб узяти на себе керівництво урядом.

А найголовніший підсумок 100 днів — це розуміння необхідності реформувати край занедбану економіку. Саме звідси починається відповідь на запитання «Яке суспільство ми збираємося будувати?»: це має бути демократичне, соціально відповідальне, солідарне суспільство, що ґрунтуватиметься на історичних традиціях та менталітеті нашого народу, на напрацьованих сучасною цивілізацією загальнолюдських цінностях, суспільство, яке поступово позбавлятиметься класово-формаційних ознак, органічно поєднуватиме в собі працю, талант та капітал, де кожний громадянин зможе реалізувати повною мірою свої здібності, суспільство, яке на ділі забезпечуватиме права та свободи кожної особи. Правда, щось схоже ми вже чули, але головне — щоб це стало реальністю.

Як бачимо, країні одночасно запропоновано будувати «капіталізм з людським обличчям», що базується на ринковій економіці, до створення якої ми тільки-но приступили. А між іншим, потрібно зважити на те, що невдачі реформ стають джерелом корупції, зростання злочинності. Саме таку «спадщину» отримав Л.Кучма. Стрімке соціально-економічне розширення населення, що набуло дуже гострих форм, в умовах малої ефективності державно-правових інститутів призвело до загострення криміногенної ситуації і, як наслідок, пра-

вою незахищеності громадян. Недієздатним виявився і прийнятий Верховною Радою цілий пакет законів, спрямований на регулювання економічних процесів. Це були закони класичного ринку, якого в країні не існувало (та й де він існує?). У результаті суспільство виявилось неспроможним цивілізовано розпорядитись можливостями вільного підприємництва, наданими йому законодавством. Утворилася невідповідність між новим законодавством і реальною економічною практикою.

У таких умовах у липні був виданий Указ Президента «Про невідкладні заходи для посилення боротьби зі злочинністю». Активуючи, в цілому, намір Президента активно, скоординовано боротися зі злочинністю, Спілка адвокатів України та інші громадські юридичні організації висловили застереження про необхідність вестись її в рамках закону, не порушуючи конституційні права громадян.

Центр ваги має бути перенесений на таку організацію економіки, яка не породжує злочинності і в той же час посилює свободу і підприємництво громадян.

Але вже перші дні президентства Л.Кучми показали, наскільки важко це зробити. Адже цей період збігся у часі з дією об'єктивних законів економіки, які в черговий раз довели, що недосконалі кредитно-фінансова система, структурні перекося, невірність інституційних перетворень викликають інфляцію, підвищення цін, а за ним — невдоволення людей, хоч воно, як відомо, не найкращий супутник перетворень.

Проте вже перші економічні дії під керівництвом Л.Кучми дають надію сподіватися на вихід із кризи. Видано ряд указів, на черзі зміни в системі оподаткування, в питанні лібералізації зовнішньоекономічної діяльності та інші.

Це, значимо, актив, але ситуація вимагає прискорення підготовки законодавчих документів, що слугували б надійною базою для швидких змін на краще в надзвичайно складній економічній ситуації.

Безумовно заслугою Л.Кучми є і те, що за ці 100 днів він зробив прорив у галузі співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями — Міжнародним валютним фондом та Світовим банком. Підготовлений і підписаний з ними меморандум дасть можливість вже до кінця нинішнього року почати отримувати такі необхідні для України кредити. Вони, звичайно, не вирішують усіх фінансових проблем нашої держави, але свідчать про визнання України як ділового партнера, країни, що прагне по шляху економічних реформ.

...Коли відпливає корабель з гавані, протягом певного часу ніхто не має права втручати в дії капітана, щоб не заважати йому робити свою справу, результат якої великою мірою залежить від успішного походу. Президент Кучма стартував увечері і приступив до виконання важкої й відповідальної роботи на основі чітко визначених стратегічних орієнтирів. Це і є інтегрований підсумок перших ста днів його діяльності. Він виявив нашою змученому суспільством суспільство, що стає над розбитом, буде Президентом всієї України, територіально цілісність і державна незалежність якої є для нього неперемінними цінностями.

А тому сьогодні нас необхідно укласти договір про національну згоду, згуртуватися навколо доленосних для народу справ.

Хіба не це — найголовніше нині для нас завдання?..

ХТО Є ХТО

Озброєний і — для декого небезпечний

Наш парламент і досі працює в неповному складі, бо у деяких округах вибори не відбулися. У більшості з них це один тур голосування призначено на 20 листопада. А поки що кандидати в народні депутати зустрічаються з виборцями, ознайомлюють їх зі своїми програмами.

Ось і Максим Павлович Виноградський, якого добре знають у Миколаєві, у ці дні часто буває у трудових колективах, зустрічається з мешканцями мікрорайонів центрального району.

Внесок начальника міського управління внутрішніх справ у наведення правопорядку в місті корабель великий. Миколаєві вважають, що досвід Виноградського зможе стати в нагоді під час створення законодавчої бази.

Максим Павлович, зокрема, переконаний, що перемогти злочинність лише посиленням карної відповідальності неможливо. До цієї проблеми треба підходи-

ти комплексно. На його думку, для того, щоб безробітні не поповнювали армію злочинців, край потрібно створювати на основі передових технологій нові робочі місця, надавати можливість молоді набувати нових професій, переганяти систему оподаткування, яка стимулювала б можливість заробляти, а не грабувати громадян.

— Нашому суспільству треба створити спеціальний законодавчий кодекс для молоді. Пропозиції щодо основ його в мене є, — каже М. П. Виноградський.

А що ж доводиться вислуховувати від виборців кандидатом у депутати? Основний наказ — не захоплюватися політичною боротьбою, а працювати.

Максим Павлович Виноградський до такої роботи готовий.

На знімку: генерал міліції Виноградський (праворуч) під час зустрічі з виборцями.

Фото Олександра КРЕМКА.

Продіювано в номер

Діоксиновий чохол планети

На міжнародній науково-технічній конференції «Екологія хімічних виробництв», що проходила в інституті «Хіміотехнологія» (Свердловське), було заявлено, що «ми живемо в діоксиновому світі». Діоксини разом з викидами промислових підприємств насичують повітря, воду, землю. Люди харчуються, у них викликається психіка, зростає агресивність, скорочується вік. Уперше в практиці країн колишнього СРСР місцеві спеціалісти склали дві роботи зі знешкодження діоксином, які й було представлено на конференції.

Учасники конференції з України, Росії, Білорусі, Казахстану, Данії ознайомилися з досвідом природоохоронних технологій, розроблених спеціалістами Луганщини. Було попередньо обумовлено про укладання в наступному взаємобіжних договорів з обміну новими природоохоронними технологіями.

Передали Польщі Злочинця

У засобках масової інформації України вже повідомляли, що в серпні цього року в Дніпропетровську під час візиту було затримано громадянина Польщі 30-річного Роберта Квека, підозрюваного в численних розбійницьких нападах з метою пограбувань. Надзвичайно жорстоко він убивав людей на території Польщі. Німеччини й інших країн Європи. Цього злочинця вже чимало часу розшукували по лінії «Інтерполу». А допомогли Дніпропетровській міліції вийти на слід Квека співробітники управління Міністерства внутрішніх справ України у Волинській області. Останнім часом небезпечний злочинець, підозрюваний у сімнадцяти вбивствах, перебував у слідчому ізоляторі управління МВС України у Волинській області. На Ягодинській мітинці, що на кордоні України й Польщі, з участю представників Генеральної прокуратури України, прокуратури Волині, обласного управління внутрішніх справ та національного Центрального бюро «Інтерполу» Роберта Квека було передано співробітникам польської поліції.

Обрали лідера

У Донецьку відбувся з'їзд партії Громадянський конгрес України. Переглянуто статут партії. Зокрема вона відмовилася від принципу співкерівництва — одноосібним лідером обрано викладача Донецького держуніверситету Олександра Базелюка. З'їзд підтримав прагнення Президиату України реформувати вітчизняну економіку, хоча дещо «покартав» його за нерішучість у питанні двохсторонності та входження України до СНД.

Панахида у Сквородівці

Під знаком дохоторичів від дня смерті Г. Сквороди минуло тиждень на Харківщині. На ній Григорій Савич завершив своє дивне для багатьох подорож у пошуках істинного смислу людського буття.

Цього в Харкові було присвячено не мало релігійних заходів. Серед яких вечір пам'яті видатного діяча культури у Харківському історичному музеї, науково-практична конференція у педагогічному університеті імені Г. Сквороди, літературно-мистецький вечір у Харківському театрі опери та балету. А в селі Сквородівці, в останньому пристані гніз, на його могилі відбулася панахида з кондитерським виробом. До кінця місяця на Харківщині триватимуть сквородівські чини.

З'ясується, можемо

Виставкою досягнень вітчизняного виробництва можна було назвати ярмарок, що відбувся в обласному державному центрі маркетингу «Товари Кіровоградщини». Своєю продукцією тут виставили 15 об'єднань підприємств переробної промисловості, 5 підприємств недержавної форми власності та 40 підприємств торгівлі. Найвищий рейтинг здобули продовольчі консерви, мариновані й кондитерські вироби. Безалкогольні й міцні напої, й сіни та молочні консерви. В учасників ярмарку прямо очі загорілися від захоплення: з'ясується, можемо не лише імпортом торгувати, а й своє, далеко не гірше, продавати. Жаль, що вітчизняного мало в магазинах. Тепер, маючи в кишенях пензель, бачитимуть вони виробників в ході ярмарку укладати контракти на 280 мільярдів карбованців.

Колектив редакції «Голосу України» висловлює співчуття огадчавчій газеті Сергію Борисенку з приводу смерті його батька

Микола Федоровича

МИСЛИВЦІ ЗА ПРИВИДАМИ, або Дещо про динозаврів вимерлих і ще не народжених

Тридцятьшестого черга неспокійно гомоніла. Дехто, заживши на співчутливий «Даремно стоїть», полишав її. Незважаючи на ярмарок, людей приваблювало — у республіканським Будинку актора проходили книжковий ярмарок, влаштований Київською академією вивчення.

Асортимент літератури, за пропонованим численним відвідувачам, убогим не називав. Були тут видання з історії нашої країни та про життя видатних діячів України. Не залишив також байдужим широкий вибір дитячої літератури й, звичайно ж, фантастика та детективи. Подібна розкіш радувала око, чого не скажемо про ціни. І хоча на відомому оголошенні виділилося принаде «ціни нижче ринкових», з такою тезою можна було погодитися із великою натяжкою.

Можливо, тому більшість відвідувачів ярмарку залишила його з порожніми руками та повним набором вражень, які заплатали по 10 тисяч карбованців. Мене ж особисто зацікавило те, що серед розма-

ття дитячої літератури я знайшла лише одну-єдину книжку українською мовою — чудове видання «Українських народних казок» київського «Спалаху».

Якщо ви запитаете у першого стрічного малюка, хто його улюблений персонаж, то вам назвуть Міккі Мауса чи черепаха. Трохи старший додасть Тарзана з Термінатором. І така відповідь нікого не здивує, бо ми вже звикли, що наша дитина, значить все про динозаврів та заоксаних привидів, часом і не підозрює про існування вітчизняних казкових героїв. То що ж сьогодні читатимуть наші діти, а точніше, мають змогу читати?

Аби з'ясувати це, я побувала у кількох книжкових мага-

зинах міста. Виявилось, що ситуація там така або приблизно така, як на ярмарку, про який йдеться.

Я не про мову як таку. Просто хочу запитати, чому наші діти не мають можливості прилучитися до шедеврів світової літератури українською? Хто позбавляв їх елементарного права читати Андерсена, Скотта, Твена, про тих же черепах чи динозаврів? Спробуйте знайти у книгарнях український варіант «Пригоди Гулівера» чи «Незнайка», а заодно й придати гарно оформлені томики Лесі Українки, Ліни Костенко, Франка, Сосюри, Малишка та ін. Шукайте довго, наполегливо і в більшості випадків безрезультатно. Зате ми маємо Закон «Про мову» і маємо сотні незборимих борбів проти «языковий дискримінації» і фундаменталізму, котрі за першим покликом ладі рушити у хрестовий похід про-

ти привиду «насиленницької українізації». Хоча розправляється особливо і нема з ким.

А щодо книжок, то є, звичайно, видавництва, які намагаються поповнити вітчизняний книжковий ринок українською. Та самі «Веселі» чи «Науковий думці», з їх одвічним браком коштів, заповнити той вакуум не вдається. А це значить, що не вдається найближчим часом українській книжці потрапити до бібліотеки кожного родина. Отже, не виключено, що колись у майбутньому на карті світу можна буде знати одну розбудовану європейську країну з безбарвним населенням, яке говорить, суржиком есперанто і не морочить собі голову всілякими там мовними відродженнями та дискримінаціями, на відміну від своїх дурних предків...

Алла РОМАНЧУК.

Попід Збручем дивна є вода...

Ще й сьогодні мало хто знає, що в басейні річки Збруч — від Підволочиська Тернопільської області до Жванця Хмельницької — чималі запаси унікальних за своїми лікувальними властивостями мінеральних вод. Вони не поступаються перед водами найвідоміших європейських курортів.

Однак наш рідний Кабінет міністрів, як видно, скептично ставиться до проблем розвитку Сатанівської курортної зони. Щоб привернути його увагу, а також зарубіжних інвесторів, Міністерство охорони здоров'я та охорони навколишнього середовища спільно з Хмельницьким обласним конгресом організували у Сатанові міжнародну науково-практичну конференцію на тему «Проблеми комплексного використання й охорони мінеральних вод типу «Нафту»», рекреаційних ресурсів та перспективи розвитку Сатанівської курортної зони».

ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ ПРОТЕСТ

Президія правління Чернігівської обласної організації Спілки журналістів України прийняла заяву, в якій висловила стурбованість адміністративним тиском на редакції колективів новообраних керівників Рад, звільненням у вересні-жовтні з роботи кількох редакторів. Сумною практикою на Чернігівщині стає погроження з владою критичних матеріалів, живих негосподарів журналістів. Президія правління обласної організації СЖУ заявила про свій рішучий протест проти випадків амбіційного втручання у творчий процес, цензури матеріалів.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Курйози

САНТА-КЛАУС ПОКАЗАВ... ДУЛЮ

У Луцьку майже на всіх стопах було розклеєно оголошення такого змісту: «Ласкаво запрошуємо дітей на зустріч із справжнім Санта-Клаусом! Вірте чи ні, але вперше в історії Санта-Клаус прибуває в Україну на запрошення Скандинавської дитячої місії. Ви можете зустріти його в Луцьку на Театральному майдані. На всіх дітях чекають подарунки, веселощі, сміх, розваги! Приходьте на зустріч із справжнім шведським Санта-Клаусом!»

І діти пішли. З мамами і татами, бабусями й дідусями. Луцьк ще не бачив стільки дітей на Театральному майдані. Вигук, крики, прохання: «Санта-Клаус,

покажи!» А потім плач, слези... Адже на майдані того дня ніхто так і не побачив обіцяного Санта-Клауса. Не було подарунків, розваг і сміху. Кажуть, закордонний улюблений дитини не розраховував на таку велику аудиторію, злякався і... втік.

Але не дивувалося. За кордоном — своє, а у нас — своє. Українські діти мають святого Миколая. Хоч як нам сумно, але Миколай обов'язково покаже постіж під подушку кожній українській дитині.

Почекаймо. До Різдваних свят.

Богдан БЕРЕГЕТА.
Волинська область.

Фотофакт

600 автомобілів на добу обслуговуватиме газозаправна станція, що стала до ладу на об'їзній дорозі поблизу Вінниці. Це третя в Україні станція такої потужності. Вона обладнана високоефективним технологічним устаткуванням, виготовленим Сумським машинобудівним науково-виробничим об'єднанням імені Фрунзе.

Фото Олександра ГОРДІВЧИЧА.

Поки що без Карацуни...

Виконком Рівненської обласної Ради народних депутатів видав спеціальне розпорядження «Про прикордонну смугу», бо через три райони області — Заріччеський, Дубровицький, Рокитнівський — проходить Державний кордон України. Республікою Білорусь. Цим документом передбачено належне обладнання кордону, контроль за в'їздом до прикордонної смуги, порядок виконання робіт, утримання плавзасобів, риболовлю тощо. В осіб, що їдуть до прикордонної смуги, документи перевіряють касири автобусних і залізничних станцій, а на в'їзді до неї — водії кондуктори. Карацун поки що не передбачено.

Рівненська область.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Не досягав поля фермер

Ім'я Валерія Тетері добре знайоме в області. Він кілька років поспіль добирався свого фермерського надалу. І лише під тиском громадськості, преси, в тому числі й «Голосу України», вдалося здолати опір місцевої влади. Отримавши землю у Великоолександрівському районі, Валерій залюбки на ній працював, наполегливо захищав права інших фермерів. Нинішньої осені Тетері не вдалося засіяти поле: його знайшли у власній квартирі з чотирма новими рабами. Ведеться слідство.

Як повідомив голова Херсонської обласної асоціації фермерів Федір Барулін, це вже восьмий випадок в Україні, коли вбивають фермерів. Про численні пограбування фермерських господарств, знущання рекетирів над новими господарями годі й говорити. На порядку денному постоє питання й захисту.

На спорудженні високих огорож навколо фермерських садиб, утримання вівчарок уже надалі мало. Здавався асоціації вважало, що настав час озброювати фермерів, створити всеукраїнський фонд розвитку й захисту фермерських господарств «Віпалата». Нагороджені кошти планували використовувати для допомоги потерпілим, для винагороди тим, хто допоможе знайти злочинців. Нещодавно Федір Барулін повернувся з американського штату Канзас, де докладно ознайомився з діяльністю подібного захисного фонду. Звичайно, про тамтешніх землеробів є кому подбати, але односторонній захід щодо їхнього захисту американці вважають не зайвими. Що вже говорити про ситуацію із захистом фермерів в Україні?

Іван КАЛІНИЧЕНКО.
Херсонська область.

Приєднуватися чи ні?

Останнім часом на Україну накопчується нова хвиля зовнішнього тиску, щоб примусити її якнайшвидше приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ), і саме як неядерній державі. Певні сили в світі схильні поєв'язати навіть розвиток нормального співробітництва з нами, надання кредитів та економічної допомоги з прийняттям Україною рішення з цього питання. Дехто не від того, щоб прозоро натякнути на можливість повної міжнародної ізоляції України в разі «затягування» з прийняттям такого рішення.

Така «доброзичливість» не може не дивувати, якщо взяти до уваги, що незалежна Україна практичними кроками продемонструвала світові свою миролюбність, готовність до скорочення і знищення ядерних арсеналів. Певна річ, не можна нехтувати ні виважено думку міжнародного співтовариства, ні навіть такі «долязні» побажання. Разом з тим у цій вичитковій серйозній справі діяти слід не за такими підказками, керуватися не зовнішнім тиском, а твердо визначеними в контексті Договору власними інтересами, можливостями та пріоритетами.

Як відомо, мета Договору — зупинити розповсюдження ядерної зброї по планеті. Народ України, пам'ятаючи лихо Чорнобильського «мирного атома», може дуже наочно уявити жахи атома воєнного. Тому принципова відповідь на запитання, приєднуватися Україні до Договору чи ні, мала б бути позитивною. Участь у Договорі це раз продемонструвала б світові добру волю українського народу, збереження і готовність запобігти розповсюдженню по планеті ядерного монстра. Це зняло б також певні складнощі, що могли б постати на шляху України в разі неприєднання. Це стосується співробітництва з іншими державами щодо мирного застосування ядерних технологій, забезпечення паливом наших атомних електростанцій.

Разом з тим у визначенні ставлення України до Договору не можна проходити повз той

факт, що цей документ не є досконалим. З урахуванням стратегії безпеки було б легко-важко зовсім не брати до уваги критичних аргументів деяких держав, які наголошують на тому, що Договір поділяє країни на дві групи: тих, що володіють ядерною зброєю, і тих, що нею не володіють (звичайно, це положення Договору зафіксувало наявну на той час реальність). Але саме в цьому полягає, на їхню думку, і закріплено певну нерівноправність держав. Ця теза стає більш зрозуміла, коли пригадаєти, що в рамках Хельсінкського процесу загальноєвропейським правилом стало те, що кожна держава має право убезпечуватися такими засобами, які вона сама обирає, але не затримує при цьому безпеку інших держав.

Виключно актуальним для України є питання — приєднуватися до Договору як ядерній чи неядерній державі? І тут ми знову стикаємося з недосконалістю Договору. Його положення не охоплюють повною мірою унікальної ситуації, що склалася внаслідок розпаду ядерної держави — СРСР. Згідно з Договором, ядерною державою є та, що виготовила і підірвала ядерну зброю чи інші ядерні вибухові пристрої до 1 січня 1967 року. А Україна успадкувала ядерну зброю СРСР — держави, що була ядерною. Тому і Україна як одна з спадкоємців колишнього СРСР є державою, що володіє ядерною зброєю в тому розумінні, як це визначено в статті IX Договору.

Точка зору

Однак стаття I Договору передбачає, що ядерна держава зобов'язується, серед іншого, «не передавати будь-якому ядерну зброю або інші ядерні вибухові пристрої, а також контроль над такою зброєю чи вибуховими пристроями». Але Україна не володіє власною промисловою базою для виробництва ядерних боєголовок і їх переробки після завершення гарантійних строків зберігання. За іншим договором, так званим СНО-1, роботи це Україна має на відповідних заводах Росії. Таким чином, якщо Україна приєдналася до ДНЯЗ як збройна держава, вона не змогла б виконувати вимог згаданого статті.

З другого боку, якщо Україна тепер приєдналася до Договору як неядерній державі, то потрапила б до юридичної пастки. Оскільки ми успадкували ядерну зброю і є її власниками, то вивозимо її на знищення до Росії за компенсацією у вигляді палива для наших АЕС. А в разі приєднання до Договору як неядерній держави ми самі себе позбавляємо б права на таку компенсацію.

Який вихід? Очевидно, що було б найдоцільніше, якщо Верховна Рада України прийняла рішення про приєднання до Договору з такою заявою, яка врахувала б наведене вище і забезпечила всі права власника, гарантувала б Україні збереження права одержувати від Росії ядерне паливо за збагачений уран ядерних боєголовок, які Україна вивозить до Росії.

Сіда, очевидно, врахувати й те, що за Воєнною доктриною, яка була схвалена Верховною Радою 19 жовтня 1993 року, Україна добровільно погодилася на скорочення і знищення своєї ядерної зброї, пов'язавши це з адекватними діями інших ядерних держав. Натомість ми маємо право розраховувати та-

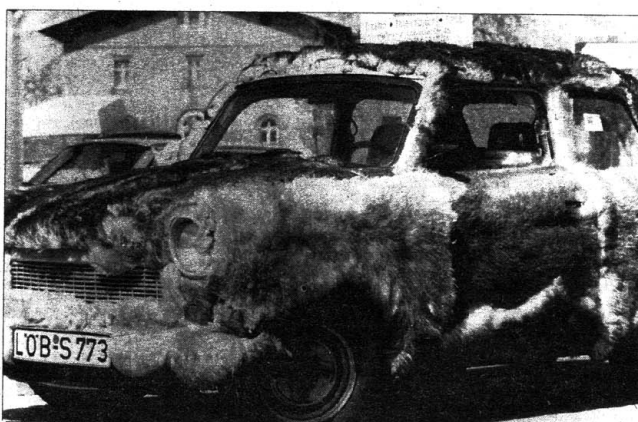
кож на те, щоб інші ядерні держави надали Україні надійні гарантії національної безпеки, не допускали загрози використання сил проти України, порушення її територіальної цілісності чи недоторканності її кордонів. Вони не повинні допускати й економічного тиску на Україну. З огляду на роль ядерної зброї така постановка питання не повинна розглядатися як особлива прихильність України. Адже рівноправні відносини між державами мають бути збалансованими: не можна допускати того, щоб Україна брала на себе лише зобов'язання щодо світового співтовариства, а воно не брало на себе жодних зобов'язань щодо України. Тому важливо, щоб такі гарантії були надані нашої державі вчасно. При цьому не можна забувати того факту, що на одній з багатьох двосторонніх зустрічей на найвищому рівні вже мова йшла про те, що Україні гарантії безпеки будуть надані однією ядерною державою це до ратифікації Договору про СНО-1. Цей договір ми ратифікували, але гарантії ще й тепер чекаємо від цієї держави.

Звичайно, скептики можуть сказати: а чи багато варті «паперові гарантії»? Так, історії відомі сотні договорів, що їх порушували. Але відомо також, що на якійсь проміжковий час, того роду договори діали і були важливим політико-правовим чинником міждержавних відносин. Час цей нам потрібен для поглиблення всебічних економічних, гуманітарних та інших зв'язків з усіма сусідами, взаємовідповідальності яких трансформуються в одну з найнадійніших гарантій нашої безпеки.

Саме ці елементи мали б бути належним чином відбиті в рішенні нашого парламенту.

Антон БУТЕЙКО,
народний депутат України,
керівник депутатської
групи «Центр».

Фотофакт

Готуймося до зими?

Кожний готується до зими по-своєму. Наприклад, німець Зігфрід Бендер має всі підстави твердити, що його старенькому «Трабанту» (зімрімо не загрожує навіть найхолодніші морози. У документах на машину в графі «колір» вказано «хутро».

Фото ІТАР-ТАРС.

Співробітництво

Добре, коли вигідно всім

З мільйонів 187 тисяч доларів США — на таку загальну суму було зроблено інвестицій до спільного українсько-іспанського підприємства «Транспрес», презентація якого відбулася нещодавно у Львівському.

Це підприємство, заснованим якого виступили з українського боку — АТ «Львівський завод», з іспанського — фірма «Індустриал Трейдінг Лімітед Ветерані С.А.», займається очищенням та переробленням бавовняної продукції з Середньої Азії та відходів бавовнопереобної промисловості перед відправленням на експорт.

Перший заступник міністра зовнішньоекономічних зв'язків України Гро Подолєв відзначив, що підприємство приносить певний вигоду Україні.

По-перше, воно дасть можливість продавати відходи виробництва, які досі не могли бути використані, а по-друге, Україна дістане можливість надавати послуги країнам Середньої Азії у торгівлі сировиною. А це — крок до цивілізованого ринку.

Високо оцінив значення і можливість нової СІІ і Посол Іспанії в Україні Едуардо Хуно, який був присутній на презентації.

Вибори

Провал демократів — це не поразка демократії

Навіть завжди готова до несподіванок Дебора Поттер, ветеран американської журналістики, з ноткою співчуття коментувала те, що сталося в Сполучених Штатах 8 листопада. Пражний телеміст, який завжди інформувачіному агентству США з'єднав Вашингтон з Києвом, Штутгартом, Каїром, Римом, Бухарестом, Парижем, Прагою, дав змогу українським журналістам та науковцям вже наступного дня мати детальну інформацію про підсумки проміжних виборів до конгресу та боротьбу за губернаторські крісла. Тим часом глава американської адміністрації Б.Клінтон переживав поразку демократів. Подією, що, здається, попереду результати виборів, він бачив як підвиги грав сумні мелодії на своєму улюбленому інструменті — саксофоні.

Чи в тому була розрада, осмислення складного становища чи пошук нової тактики напевне не знає ніхто, але на підсумковій прес-конференції він виглядав гнітюче. Пояснюючи поразку своєї партії, визнає, що в цьому є частково й його вина. Відносна віросність, що курс, обраний адміністрацією, вірний, бо за два роки перебування при владі створено 3 мільйони нових робочих місць, збільшилися інвестиції в торгівлю та освіту.

Господарів Білого дому добре відомо, що незважаючи на заяви лідерів республіканців Р.Дула та Н.Грінліфа про готовність до порозуміння та співробітництва, кожен з них, як і сам Б.Клінтон, розуміє це по-своєму. Тому американського Президента очікує нелегкий бій, а можливо, він навіть, як колись Трумен, піде на конфлікт з конгресом, тільки щоб зберегти обраний курс. Деякі оглядачі вже поспішили «поховати» переобрання Б.Клінтона на другий термін. Проте Президент прагматично показати себе в царині внутрішньої політики так само вдало, як зміг здобути лаври митрополита, наприклад, на Близькому Сході, та гнучкою політикою щодо ядерної проблеми на Корейському півострові. Тому слід вже скоро очікувати змін в нинішньому кабінеті.

У світлі з неспокоем сприйняли результати проміжних виборів у США. З побоюванням про можливе охолодження інтересу Білого дому до зовнішньополітичних справ. Погляда Б.Клінтона до Азійсько-Тихоокеанського регіону свідчить, що цього не сталося. Та й держсекретар Уоррен Крістофер поспішив заявити, що вибори не відобразяться на зовнішній політиці адміністрації. Чи це так, матиме найближчим часом змогу пересвідчитися Президент України Л.Кучма.

Тарас ПЕТРОВ.

Продиктовано в номер

ООН — гарант незалежності держав

Найбільш важливою датою в календарі міжнародного життя 1995 року буде святкування 50-річчя Організації Об'єднаних Націй, в закладенні фундаменту якої Україна брала активну участь, зазначаючи у своєму виступі на 49-й сесії Генеральної Асамблеї постійний представник України при ООН Анатолій Зленко.

Україна розглядає ООН як один з надійних гарантів незалежності та територіальної цілісності молодих незалежних держав. Крім того, ООН — це вагомий стимулятор економічних перетворень, а також джерело для набутих досвіду міжнародного співробітництва.

Чекаємо гостей з Еллади

17 листопада відбудеться офіційний візит в Україну міністра закордонних справ Грецької Республіки пана Карлоса Папуліаса. В ході візиту пан Папуліас зустріне з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Віталієм Масолом, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. За підсумками візиту планується підписання Спільної заяви міністрів закордонних справ України та Грецької Республіки.

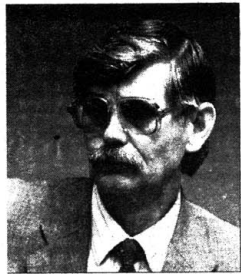
Переговори

Можливо, скоро до нас приїде Жельо Желев

Болгарія посідає одне з важливих місць у зовнішньополітичних та екологічних інтересах України. Про це говорилося під час перебування в Софії української делегації на чолі з заступником міністра закордонних справ Б.Тарасюком. Керівник управління інформації МЗС України Н.Заруба повідомив, що в ході візиту відбулася зустріч з радником Президента Болгарії з питань зовнішньої політики К.Величковицею, під час якої, зокрема, обговорювалися питання щодо візиту Президента Ж.Желева в Україну в грудні цього року.

Центральною темою під час зустрічі із заступником голови міжвідомчої комісії Болгарії з питань БІК І.Колєвим було забезпечення регіональної безпеки, більш активне співробітництво обох держав в рамках програми НАТО «Партнерство заради миру», ініціатива України про зміцнення довіри, безпеки та співробітництва у військово-морській галузі. Згідно з Протоколом, між МЗС України та Республіки Болгарія проведено консультації на рівні заступників міністрів закордонних справ, обговорено комплекс питань щодо двостороннього співробітництва, європейської інтеграції, участі в діяльності європейських політичних та економічних структур, координації дій для забезпечення регіональної безпеки. Сторони відзначили, що з багатьох проблем, які обговорювалися, Україна і Болгарія мають схожу позицію. Йшлося також про активізацію співробітництва в окремих галузях.

Михайло КОСІВ,
народний депутат, член
Президії Верховної Ради України

Після того, як над Європою його кривавий профіль зафіксували, а точніше — самі відомі ліхтарістники налякалися, він там розійшався, «розтанув, як дим, як вранішній туман». Тамтешні люди метукали, то скоро загинули, що ця мара може принести чимало лайки. В коалиційній російській імперії і тих краях, які вона безперестанно і беззастережно прибрала до своїх рук (російське «збирання земель» — унікальне явище за своєю шовіністичною впевненістю і відвертістю), він витримав майже на стоїтні. А щодо України, то внаслідок нашої бездержавності, несвободи і рабського убогості — цей дурман посогодні туманити голови багатьом.

18 жовтня Верховна Рада розглядала питання про скасування указів її Президії про зупинення діяльності і заборону КПУ—КПРС. Керівники фракції комуністів вимагали, аби їхні опоненти в своїй аргументації не вдавалися до історії, не перераховували фактів заложничої діяльності КПРС (а воно справді страшилки за розмірами людських жертв), а говорили про події 1991—1992 років. Останні зміни до неї були внесені 5 липня 1991 р. У цій Конституції (Основному Законі) є окрема стаття 7, яка врегулює діяльність політичних партій, «Продуктуму» її. Політичні партії, громадські організації і рухи є представниками, обраних до Рад народних депутатів, беруть участь у розробці і здійсненні політики республіки, в управлінні державними і громадськими справами на основі їх програм і статутів відповідно до Конституції Української РСР і чинних законів.

Не допускається створення і діяльність партій, інших громадських організацій і рухів, що ставлять за мету зміну шляхом насильства конституційного ладу і в будь-якій протизаконній формі територіальної цілісності держави, а також підірвати її безпеку».

Ще раз повторимо суть конституційних вимог: 1. Політичні партії ведуть боротьбу за здійснення своїх програмних завдань шляхом парламентським шляхом — через обрання своїх представників до Рад народних депутатів; 2. Не допускається («відповідає» — забороняється) діяльність партій, які посягають шляхом насильства на зміну конституційного ладу України і підірвати її безпеку.

Чи були в діях Компарції України, організованій загону КПРС, в діях 19—21 серпня 1991 р. ознаки, що суперечили б цим конституційним засадам, і що вало б законні підстави для її заборони? Безперечно, були. Не добилися реалізації своїх політичних планів у Верховній Раді РСР (саме Україна тоді забороняла прийняти договори про

ПРИВИД КОМУНІЗМУ ЗНОВУ ЗАБОВВАНІВ НАД УКРАЇНОЮ

«оновлений союз», група змовників у Москві організує ГКЧП, захоплює владу насильницькими методами (інтерв'ювання тодішнього керівника совнової держави М.С.Горбачова у Форс-і), секретаріат ЦК Компарції України того ж 19 серпня підтримує ці дії і розсилає своїм низовим компартійним структурам секретну шифродекаграму: «В зв'язі з введенням в країні незвичайного положення (зауважимо: в Україні надзвичайний стан не був введений, але для них Україна ніколи «чужою» не була) важливі задачі партійних комітетів являється союзна державна конституція по чревичайному положенню в СРСР, по всій практичній діяльності необхідно руководствоваться Конституцією і законами Союзу ССР, документами, издаваемими государственным комитетом по чрезвычайному положению в СССР, по всей практической деятельности необходимо руководствоваться Конституцией и законами Союзу ССР, документами, издаваемыми государственным комитетом по чрезвычайному положению».

Директиви аналогічного змісту секретаріат ЦК КПУ, керівники обкомів, обкомів державних і господарських структур, керівники комуністів, розсилали і наступного дня. Такий змисл, усі помисли «українських» компартійних переняття прив'язували до документів, «издаваемых» ГКЧП. Що там Конституція, що там закони України!

Тим часом у главі І тодішньої Конституції Української РСР стаття 1 визначала, що «Українська РСР є загальнонародна держава», а в статті 2 подана форма її політичної системи: «Вся влада в Українській РСР належить народу».

Народ здійснює державну владу через Рад народних депутатів, які становлять політичну основу Української РСР.

Всі інші державні органи підконтрольні і підзвітні Радам народних депутатів».

Про яку підконтрольність і підзвітність Рад народних депутатів може йти мова, коли їхні відомості про колабораційні практики підпорядковувалися нас не суспільно-державне московське самодурство? Заперечувати сьогодні, що це був замах на зміну навіть тоді вже існуючого державного конституційного ладу в Україні, може хіба що закоренілий у своїй злощастності ворог. Іздала далі шляхом тоталітаризму, самочинно й відверто скасовуючи конституційні засади, секретаріат ЦК Компарції України інструктує своїх підлеглих нахально: «Секретаріат ЦК Компарції України звертає увагу на те, що приймаєме керівництвом країни рішення, що стосуються стабілізації обстановки і виводу із кризи мери відповідають настроєнням подавляючої більшості трудящихся і созвучны с принципиальной позицией Компартии Украины». Задля цього у спосіб «трудоушия», який душі ніхто не питався, але те, що дії катечівців «созвучны с принципиальной позицией Компартии Украины» свідчить, що КПУ—КПРС грубо порушила (по суті, ліквідувала) наведені вище статті 1,2 і 7 Конституції УРСР, знову заманула на конституційний лад республіки, як загальнонародної держави, роблячи справу підпорядкованою в особі Рад народних депутатів (в тому числі і Верховної Ради попереднього скликання, в складі якої а також мав член бути) на диктатуру групи «політичних шпани», які їх тоді було названо. Це спричинило підрив безпеки держави, що забороняється зачитаною статтею 7 тієї ж Конституції. І не треба думати, що то були невинні жарти. У одній секретній шифродекаграмі секретаріат ЦК КПУ за 19 серпня 1991 р. містяться абсолютно відверті погрози в разі непослуку: «Органы государственной власти и управления могут, в зависимости от конкретной обстановки, применять весьма строгие меры для обеспечения порядка и спокойствия в тех или

иных регионах. Нельзя допустить, чтобы где-либо в республике экстремистские, безответственные элементы своими беззастенчивыми действиями вызвали вооруженные силы, органы внутренних дел и государственной безопасности к усмирению». Немає сумніву, що «безответственными элементами» виявлялися б усі, в тому числі й тодішні народні депутати, хто закликав би дотримуватися діючої Конституції України і законності, над якими глумилися і автори цих вказівок. Верховною Радою поширювалися чутки, що вже складені списки тих, хто буде знищений у першу чергу, показували копії штабних карт із оперативним планом захоплення військами Києва. Чи були розроблені такі списки і карти насправді, чи це був лише засіб залякування, зараз достеменно ніхто не скаже, — все потроху почало забуватися, документи акуратно зникали. Але тоді це сприймалися як реальність. Ніхто не сумнівався, що вони можуть бути і обов'язково будуть.

Як легко ми все забуваємо і прощаємо! А! вони навіть сьогодні не позбавили свого кайновою нутра. Дай їм тільки владу до рук! На всю Україну (і, напевно, на увесь світ) прозвучали у відкритому ефірі «одкровення» керівника Селянської партії, голови радосної із Херсонщини, народного депутата, керівника фракції «Аграрники України» Сергія Довганя на сесії Верховної Ради 14 жовтня ч.р.: «Ну і по питанню, яке піднімається, політичне, не політичне, я думаю, що при тій ситуації, яка сьогодні склалася в нашій державі, може було б самим кращим виходом з цього відновити в повній мірі комуністичну партію і дати їй строк 3 місяці, я думаю, що в цій державі був би поряток». Авіа була б розстріляна, аустри і слів старих комуністичних олдескай (як у старих комуністичних олдескай) дали промовець продовжував: «Розстріляють, скільки-позаможено...» Олександр Мороз, почувши таке, спробував вилунити на промовці, перебив його: «Прощу говорити по суті». Але це не зміло воєнничого запалу натхненника такої собі «романтики» комуністичних розстрілів, і він продовжував у тому ж дусі: «Я думаю, це була б розстріляна, аустри і слів старих комуністичних олдескай (як у старих комуністичних олдескай) дали промовець продовжував: «Розстріляють, скільки-позаможено...» Олександр Мороз, почувши таке, спробував вилунити на промовці, перебив його: «Прощу говорити по суті».

Але це не зміло воєнничого запалу натхненника такої собі «романтики» комуністичних розстрілів, і він продовжував у тому ж дусі: «Я думаю, це була б розстріляна, аустри і слів старих комуністичних олдескай (як у старих комуністичних олдескай) дали промовець продовжував: «Розстріляють, скільки-позаможено...» Олександр Мороз, почувши таке, спробував вилунити на промовці, перебив його: «Прощу говорити по суті».

«Крайній» знайшовся б і був б розстріляний — будьмо певні. І хто опинився б серед «крайніх» — теж відомо. Головне, «відновити в повній мірі комуністичну партію і дати їй строк 3 місяці, я думаю, що в цій державі був би поряток». Авіа була б розстріляна, аустри і слів старих комуністичних олдескай (як у старих комуністичних олдескай) дали промовець продовжував: «Розстріляють, скільки-позаможено...» Олександр Мороз, почувши таке, спробував вилунити на промовці, перебив його: «Прощу говорити по суті».

запросто. Має для цього, як кажуть, практичні навики. І вже в самому «розстрільному» предметі розмови між невідомими обранцями у найвищому органі законодавчої влади — ознака ринку нашого державного мислення. Що ж, і те правда, що народ має таку владу, на яку заслуговує. Декому з наших виборців здавалося, що як тільки оберуть комуністів, ті відразу ж забезпечать собі «розвинутий соціалізм» з дешевими товарами. Не вийшло. Комуністи мають власні засоби до життя, а владу комуністичного майнової хоча запевняють, нібито поки що (поки що!) не вимагатимуть його повернення. Коли йдеться про коалиційні кабінети, меблі, службовий автотранспорт, то, мажовано, й так. Поки що. Але існує і десь «залишений» партійний капітал. Ото б його не випустити з рук — ось турбота партіобастія.

Те, що Компарія України ніколи не була самостійною організацією, а являла собою, кажучи їхньою лексикою, «хвіст московського імперіалізму», у дні гекатеїстського путчу виявилось з особливим силою. Бо, згідно зі статтею 71 тодішньої Конституції, «На території Української РСР забезпечується верховенство законів республіки». Але ж нашіми комуністами-перевертниками на законодавство України, вони у зацікавленні уже шифродекаграми закликають: «во вся, практической деятельности руководствоваться Конституцией и законами Союзу ССР». Закликають, зауважте, не українською, а російською мовою — і вже в цьому виявляють, що з Україною, з українським народом їх нічого не пов'язує і не ріднить, що вони тут, на цій землі, лише для того, аби, кажучи словами Тараса Шевченка, «аполомостити москалей господарювати та з матерію полатину сорочку знімати». Та й ні, тому не стало, бо навіть всеосюзного (читай — імперського) законодавства основу вони відкидали, закладаючи у своїй діяльності, звернувшись «документами, издаваемыми ГКЧП».

Нарешті, скажемо, що на той час стаття 6 про «керівну і спрямовуючу роль» із Конституції була вилучена, однак і той керівний функціонал, нехотучи конституційними нормами, самочинно вважав на себе керівництво державою, даючи вказівки всім громадсько-політичним і господарським структурам, аж до Кабінету Міністрів і Рад усіх рівнів, які вони мають себе поводити і що робити: «Оперативно сорієнтировать партійний актив, на народних депутатах, керівників підприємств, колективів, організацій і урядових установ, необхідність забезпечити повсюдне спокійствие, твердий конституційний порядок і дисципліну, четкую, безперервную роботу всіх підприємств, організацій і служб, от которых зависит жизнедеятельность общества».

Ліценції! Топчуть і відминають Конституцію держави, а закликають «собою» терористично-конституційний поряток! Закоренілі фальшиві ідеї ідемогії — навчилися за багато діт обгорнути своїм людонавешивським намірам в пошуку зовнішньої благопристойності. Аштують той зашмор на ший та як і прикрикувати: сиди тихо, не захищайся! Очевидне політичне крутість і антиконституційна діяльність КПУ—КПРС дали законні підстави Президію Верховної Ради України прийняти Указ 26 серпня «Про тимчасове припинення діяльності», а 30 серпня «Про заборону діяльності Компарції України». При тому Президія користувалася своїм правом згідно зі статтею 106 Конституції Української РСР у міжсесійний період «видавати укази і приймаати постанови» і відповідно до пункту 6 цієї статті «здійснювати контроль за дотриманням Конституції УРСР». Нині

гарантом Конституції України виступає Президент, тоді ж такого інституту влади у нас ще не було, тому що функцію виконувала Президія Верховної Ради, яка не лише мала право, але і зобов'язана була видавати Укази щодо припинення діяльності і заборони політичної структури, яка заманулася на конституційний лад держави і підірвала її безпеку. Відміна тепер цих Указів означала б не що інше, як нове грубе порушення Конституції, як порушення історичного справедливості. А разом з тим це ставить під сумнів сам факт існування незалежної Української держави, «Акт проголошення» якої починається словами про смертельну небезпеку, яка нависла була над Україною в ті дні. Що був тоді у сесійному залі Верховної Ради, той відчавув це, поправа, попризому: одні — смертельну небезпеку, що нависла над Україною як державою, що спинається на ноги, інші — смертельний перелаз за власну шкуру, розуміючи, що їм доведеться відповісти за содіне їхньої партії. А тому всі майже одностайно проголосували за «Акт проголошення незалежності України». На жаль, кара для ліквідаторів Конституції і української державності не наступила. То вони потихеньку оголошували, «видавали з оцінок» і у спосіб випробування стили тотального словоблуддя пішли у наступ.

Може зрозуміти почуття колишніх радкових комуністів, які, внаслідок структурної організації своєї партії, побудованої на принципах т.зв. демократичного централізму, а точніше б сказати, на засадах нещадної централізації, не могли впливати на своїх лідерів, тому не хотів змінити свою поведінку за їхні дії і наміри. Всі ми є очевидцями цих подій і можемо підтвердити, що саме опір і неприйняття антиконституційних замахів «подавляючим більшості трудящихся», на чий підтримку самовпевнено розраховували заколотники, а також Збройними Силами, органами внутрішніх справ, навіть КДБ, які складалися переважно із радкових комуністів — це все перешкодило комуністичному компрачківству і їхній кінським агентам здійснити свої наміри. І все ж партія як політична організація несе безпосередню відповідальність за вчинки обраного нею ж керівництва. Тому сам намір реабілітації КПРС—КПУ є блонізмством перед пам'яттю мільйонів жертв, замучених руками червоних вождів та їхніх сатрапів. Скасування Указів Президії Верховної Ради означало б не ліквідацію, а відновлення структури КПУ як складової частини партії «Радянського Союзу» — тобто політичної організації неіснуючої нині держави, а це, своєю чергою, неминує поставило б питання про відновлення РСР.

Пізньо ввечері 18 жовтня ми, народні депутати України Юхновський, Кензоров, Косів, Карнаух, були на прийомі у Голови Верховної Ради Олександра Морозова. Розмова тривала довго, десь півтори години. Вважало, що було б неетично переказувати її зміст і переклад. Скажу лише, що внаслідок цієї розмови було досягнуто домовленості, що Голова Верховної Ради не підніме постанову про скасування Указів Президії щодо заборони КПУ—КПРС, доки не будуть з'ясовані обставини голосування Конституційного Закону про заборону постановах один за одним. Що діалося у сесійному залі наступного дня, в середу, 19 жовтня, люди бачили на телеэкранах.

Отже, відновлення КПУ—КПРС цього разу не відбулося. Питання залишилися відкритими. Що ж далі? У нашу діяльність знову нахално вривається кривавий привид комунізму. Але ж це вже відомо, що привиди, упрямі, невідомі, нечисті, не можуть існувати, тільки підживляючись людською кров'ю.

'94

'94

"ПРИВАТБАНК" ПРЕДЛАГАЕТ

руководителям предприятий
и финансовых компаний

НОВУЮ УСЛУГУ ПО ПОКУПКЕ И ПРОДАЖЕ ВЕКСЕЛЕЙ!

Вексельный центр "Приватбанка" осуществляет операции с векселями, выпущенными в погашение взаимозадолженности:

- покупка (учет) векселей;
- продажа (переучет) векселей;
- ответственное хранение;
- выдача кредитов под залог векселей.

МЫ ПОМОЖЕМ СДЕЛАТЬ ВЕКСЕЛЬ ДЕЙСТВИТЕЛЬНО
ЦЕННОЙ БУМАГОЙ И РЕАЛЬНЫМ ПЛАТЕЖНЫМ СРЕДСТВОМ!

ОБРАЩАЙТЕСЬ В "ПРИВАТБАНК"!

Телефоны в Днепропетровске:
(0562) 47-70-52, 47-70-53, 47-70-58.

'94

'94

МИЕВСКОЙ
КСПЕРИМЕНТАЛЬНО-
МЕХАНИЧЕСКИЙ
АВОД

ЛЕСА СТОЕЧНЫЕ ТРУБЧАТЫЕ УСЛ-1

для строительных работ на высоте
до 20 м (от 100 до 1000 м²)

РАЗМАТЫВАЮЩЕЕ УСТРОЙСТВО

для механизированного закрепления и
размотки бухт листового металла

АППАРАТЫ ДРОБЕСТРУЙНЫЕ

для очистки металлических поверхностей
от краски, ржавчины, окислов

РАСТВОРОМЕШАЛКИ — 0,35 М³

МАШИНЫ — МСВ

для вальцевания и гофрирования
цилиндрических обечаек

ШКАФЧИКИ ДЛЯ ОДЕЖДЫ

двухсекционные
металлические

КНОСКИ

стандартные и по индивидуальным заказам
(2,3x4,8; 2x3; 3x6)

ДОМИКИ САДОВЫЕ

одно- и двухэтажные

ПАВИЛЬОНЫ

для кафе, офисов, складских помещений

ПОТОЛКИ ПОДВЕСНЫЕ

для отделки кабинетов, офисов, кафе,
ресторанов

ПРОФИЛИРОВАННЫЙ МЕТАЛЛ

из листа или рулонного материала, высота
гофры 10 и 40 мм (из материала заказчика)

БЫСТРЫЕ СРОКИ!

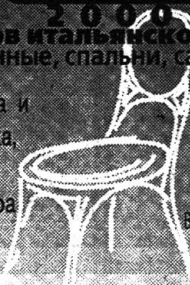
ОПТОВЫЕ СКИДКИ!

Наш адрес: 313750, п. Комсомольский, Харьковская обл., Змиевской р-н.,
телетайп 625541 «Символ», факс (057-47) 5-35-32
Телефоны: 5-37-02; 5-31-03; 5-32-01; 5-33-00.

ТОМПО

образцов итальянской мебели:
кухни, гостинные, спальни, сантехника и др.

Доставка и
установка,
услуги
дизайнера

ВАМ
ДОСТАТОЧНО
ЗАПЛАТИТЬ
ВСЕ ОСТАЛЬНОЕ
МЫ СДЕЛАЕМ
САМИ

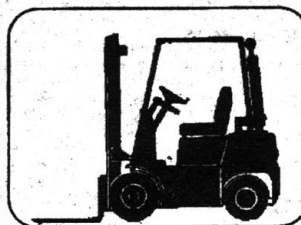
МЫ БЫЛИ ПЕРВЫМИ И ОСТАЁМСЯ ЛУЧШИМИ!

Железнодорожное шоссе, 41, тел.: 294 81 81, факс: 269 87 18

balkancar

БОЛГАРСКАЯ ФИРМА

предлагает:

электрокары,
погрузчики,
аккумуляторы,
шины и запчасти,
электротельферы,
транспортную ленту.

город Харьков

тел. 30 - 90 - 25

факс, 38 - 62 - 62

тел./факс (0572) 32-01-26

телетайп 31 - 12 - 47 "Мая"

PAREX BANK

Без проблем и формальностей!

— ПРОДАЖА КАРБОВАНЦОВ ЗА ВАЛЮТУ Тел. 222416, 222264

— ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ Тел. 222561, 213540

— СПРАВКИ О КУРСАХ Тел. 281483

— ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ Тел. 283650

— АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ Тел. 284330

Филиал "Лаймдот": ул. Кр. Барона 20/22, Рига, Латвия
Тел.: (0132)-222264, 222416, Факс: 281585
Телекс 614567 LAIM SU

ИНФОРМАЦИЯ

о выпуске акций акционерного общества «Биомед»

Решение об образовании Акционерного общества открытого типа «Биомед» (далее — общество) принято собранием учредителей 4 января 1994 года.

Юридический адрес общества: Украина, г. Горловка Донецкой обл., 338001, пр. Ленина, 26.

Органами управления общества являются общее собрание акционеров, наблюдательный совет общества, правление общества.

Целью образования АО является объединение экономических интересов, материальных и финансовых ресурсов учредителей и акционеров для оказания квалифицированной медицинской помощи, организации закупок и продажи лекарственных средств, решение социально-экономических проблем.

Выпуск акций общества составляет 1000 (тысяча) простых именных акций номинальной стоимостью 100000 (сто тысяч) карбованцев на

общую сумму 100000000 (сто миллионов) карбованцев.

Начало подписки: 1 декабря 1994 года

Концов подписки: 31 декабря 1994 года

Место подписки: 338001 г. Горловка Донецкой области, пр. Ленина, дом 26.

Выплата дивидендов по акциям производится один раз в год.

Президент АО
А.И. БОГАТЫРЕВ

Фирма «Ятрань» реализует
пишущие машинки портативные
и стационарные с любыми шрифтами и ленту.

Тел. в Киеве (044) 412-16-70.

Тел. в Черкассах (0472) 47-43-22.

РЕКЛАМА В ГАЗЕТЕ «ГОЛОС УКРАИНЫ».

ТЕЛЕФОН 441-89-34.

ФАКС 449-85-62.

З ТРЕТЬОЇ СПРОБИ

Збірна України — збірна Естонії, 3:0 (2:0).

1:0 Коновалов (29), 2:0 Кірс (45), у власні ворота), 3:0 Гусейнов (72).

Україна: Шовковський (Суслов, 81), Лужний, Беженар, Кузнецов, Попов, Ковалець (Петров, 71), Леженцев, Литовченко, Орбу, Скаченко (Гусейнов, 46), Коновалов.

Естонія: Весселберг, Демсоло, Кірс, Лінуусти, Р.Калласте, Аалонен, Олаутас, Лінда, Парі, Крістаал, Зейніський.

Покарання: Беженар, Кристаал (попередження).

Судді: Леон Схілінгс, Стенді Олдебекк, Преспер ван Бурк (усі — Бельгія).

13 листопада. Київ. Республіканський стадіон. 3000 глядачів.

Нарешті ми здобули свою першу перемогу в офіційних футбольних змаганнях на рівні національних збірних. Усі разом — виражалися. Зрозуміло, що успіх планували на матч з Литвою. Потім, отримавши стартового тумана, чекали доведення ображеного самолюбства в поєдинку зі словенцями. Але дістали лише ниткуваті сатиричні і неупевнені. І ось зустріч з естонцями. Не сади, мабуть, казати про те, що перемога в ній була для нас, мов ковток свіжого повітря. Вона залишала надію на можливість боротьби за путівку до Англії-96.

Безперечно, естонська команда — найслабкіша в нашій підгрупі. І її наставник Роман Убакіні, як і наш Сабо, — та-

кож сумніє, бо очолює таллінський клуб «Флору» — нинішнього чемпіона Естонії, був дуже задоволений ... таким невеликим рахунком. Його можна зрозуміти, бо естонці нещодавно в домашньому товариському матчі поступилися фіннам — 0:7. Але, як багато вже наголошувалося, товариські та офіційні зустрічі — арії з різних опер.

До речі, перший удар по воротах у київському матчі на 7-й хвилині зробили гості. Причому, за словами одного з тренерів київського «Динамо» Михайла Михайлова (разом зі спостерігали за подіями на полі), потужний «постріл» естонського форварда Кристаала був дуже підступний і неприємний.

Той, хто не бачив цього поєдинку, мабуть, здогадався: цікавита перевага була на боці українців. Але то не була сапа, емоційна навала. Хоча дуже важко грати проти насиченої оборони вчорашнього слабшого суперника. Такий захист діє з неабияким емоційним настроєм та самовіддачею.

І незрозумілим оком були помітні корисні й високоякісні дії наших «професорів» — Олега Кузнецова та Геннадія Литовченка. До речі, Геннадій був причетний до двох перших голів. Спочатку він віддав чудовий пас Сергієві Коновалову, і дрифтотроць ефектно забив історичний перший гол україн-

ської національної команди в офіційних змаганнях, а потім сам пробив так сильно, що за хвистини гостей зрівняв м'яч у власні ворота. І боти закінчили з голами, відзначу: третій після дуже ефектного проходу забив знайомий одеський бомбардир Тімур Гусейнов.

У цій зустрічі грало кілька новобранців. Але, як на мене, найяскравіше діяв швидкий, гострий, з відмінним баченням поля півзахисник із Донецька Геннадій Орбу. Як кажуть, слава Богу, що українська земля багата футбольними талантами. Це і вселяє оптимізм, дає надію...

Реклама

— Хочу привітати вас із заслуженою перемогою, — сказав на післяматчевій прес-конференції Роман Убакіні. — Усе закономірно. Хочу підкреслити, що Україна була, є і буде великою футбольною державою, попри певні невдачі на старті цього змагання. Повірте, а я це знаю точно, вас дуже бояться і італійці, і хорвати. І вони мають рацію. Бажаю великих успіхів вашій збірній... Тренер нашої команди Микола Павлов також дав оцінку матчеві:

— Перемога, звісно, радує. Щоправда, ось уже третій матч граємо в змінному складі. На це є об'єктивні причини.

— А чому навіть у запасі в цьому поєдинку не було воротаря московського «Спартак» Дмитра Тяпушкіна?

— Треба, щоб наша Федерация суворо спитала керівництво московського клубу: чому, порушуючи закони ФІФА та УЕФА, Тяпушкін грав за «Спартак» у кубковому матчі 9 листопада, чому він нічого не знав про виклик до збірної аж до останньої хвилини? Дмитро прибув ранком за день перед грою, і ми не могли ризикувати, ставлячи його у ворота. Далі Микола Петрович, відповідаючи на запитання, а хто ж надав очолюваному збірну, сказав:

— Моя особиста думка, що базовим клубом збірної має застатися дніпропетровський «Дніпро», а його наставник Йосеф Сабо цілком заслуговує очолювати національну команду.

Дещо інша думка в президента ФФУ Віктора Браніцького:

— Ми дуже вдячні Сабо за успішну й корисну роботу. Але призначав його лише на два матчі. Тепер слово за тренерською радою федерації і виконкомом. Це питання дуже важливе, тому з його вирішенням не зволікаймо...

	В	Н	П	М	О
Хорватія	2	0	0	4-0	6
Італія	1	1	0	3-1	4
Україна	1	1	1	3-2	4
Литва	1	0	1	2-2	3
Словенія	0	2	0	1-1	2
Естонія	0	0	3	0-7	0

Напередодні матчу національних збірних на стадіоні «Динамо» зустрічалися олімпійські збірні. Україна — Естонія 3:0. Голи: 1:0 Мороз (17), 2:0 Куценко (58), 3:0 Рябцев (89). Україна: Близнюк, П'ятецько, Парфенов, Ващук, Коваль, Карадін, Сивустов, Пушкін (Рябцев, 60), Куценко, Прудіус, Мороз (Пешченко, 52).

Вітаємо Володимира Мунтяна і його підопіканих. Вони — лідери в підгрупі.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: фрагмент матчу національних команд України та Естонії.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ТРУД — одна із старейших і авторитетних газет країн СНГ.

ТРУД

В Україні ТРУД сьогодні читають більше 600 тисяч чоловік.

Тем, хто охоче вернеться в нашу газету, ми хочемо вперше статтю в постійним читателем, сообщаем —

**Подписка на «ТРУД»-95
продолжается
до 1 декабря,
без ограничений,
во всех узлах связи.**

Стоимость подписки на «ТРУД» не выше подписки на местные самые популярные издания: ежедневные номера (индекс 50130), включая субботний с украинским спецвыпуском — 390 тысяч крб. (На месяц — 65 тысяч, на квартал — 195 тысяч). Субботний выпуск (индекс 32068) — 156 тысяч крб. на полгода.

По вопросам рекламы в «ТРУД» на Украину и все страны СНГ звоните по тел. (044) 228-52-84.

ТРУД — самая стабильная газета в нестабильное время.

DENDI

Нас знают усі!

Концерн «Денді» працює з Вами і для Вас. Ми вміємо заробляти гроші і бажаємо заробляти їх разом з Вами. І хай Ваші гроші працюють на Ваше реальне збагачення.

Унікальна можливість стати співласником найвигіднішого у світі бізнесу!

Концерн «Денді» вперше пропонує передплату акцій для відкритого продажу!

Вже сьогодні ми приймаємо депозитні внески від юридичних та приватних осіб на рахунок банку концерну «Денді». Сума внеску від приватних осіб не менше 10 млн.крб. Сума внеску від юридичних осіб 200 млн.крб. Процентна ставка залежить від суми та строку дії угоди.

Ми чекаємо Вас за адресою: м.Київ, вул. Шорса, 15, корпус 1, «Трайдент-Бізнес» концерну «Денді».

Телефони:
269-99-63, 269-95-77

Самый крупный склад

запасных частей к болгарским погрузчикам

- более 100 наименований
- погрузчики: — ЕВ 618.56 (с 3-сторонней обработкой груза) — ДВ 1621.28 (для работы в ж/д вагонах)
- Поставляем электротельферы, погрузчики.

Новый товар:

тележки гидравлические (2т)

для магазинов, складов, баз.

Покупаем списанные погрузчики

Украинско-болгарское СП «Авбус Лид»

348047, Авбус, ул. Ковалева, 32.

Факс: (0642) 54-73-02. Тел.: 118028 START UK.

Тел.: (0642) 54-00-71, 54-01-02, 54-70-72, 54-03-45.

Адвокатское агентство
фирма «КОНСУМ» представляет
моногографию С.С. Алексеева
«ТЕОРИЯ ПРАВА»

(по исключительной лицензии издательства «БЕК» г. Москва РФ).

Адресная отправка, обмен, реализация:
310057, г. Харьков, а/я 9123, (0572)
23-76-75; факс 43-14-56.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23; телефон — 224-72-54; підписки — 441-89-34, 441-89-44.
• Телефакс 449-85-62.
• Рукописів не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

Організація у Кривому Розі реалізує за заводськими цінами

обприскувачі ОП-2000, змішувачі ЗР-32, косарки КН-21, мастильні матеріали, бензопиларки ППЦ-28 з тягачем КРАЗ 64-44, автопідняти, акумулатори, підшипники різних модифікацій та інші сільськогосподарські і загальнобудівельні. Звертатися по телефонах: (0564) 51-73-25, 51-86-04, 51-85-51. Факс (0564) 65-48-21.

ВНИМАНИЮ руководителей транспортных организаций в частных лиц

Реализуем со склада в Чернигове:

ГАЗОВАЛЛОННОЕ

ОБОРУДОВАНИЕ НА СЖАТЫЙ ГАЗ

для пассажирских автобусов,

автомобилей ЗИЛ, ГАЗ. В комплекте

8 ОБЯЗАТЕЛЬНЫХ баллонов.

Обращаться по телефону (8-046-22) 3-45-53.

Постоянно производим и реализуем

ТЭНЫ

(глубокие электрогравировки всех модификаций)

Тел: (0172) 98-83-51, 98-85-81.

(0172) 34-36-25, 34-82-92.

ФИРМА РЕАЛИЗУЕТ НЕФТЕПРОДУКТЫ

Минимальная

партия -

1000 тонн.

Тел. (0642) 54-22-19, 54-03-21

Реклама в газеті

«Голос України».

Телефон 441-89-34.

Факс 449-85-62.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не заванежуватиме позицію авторів публікацій.
• За точність викладення фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 385117.

Комбінат друку видавництва «Преса України»
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50.
1234567890
Зам. 0311216.

Газету набрано і верстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».